

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te Oostende, Schapenstraat 32

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	18234
	Instelling	Vrije Basisschool
Directeur		Filip CASIER
Adres		Schapenstraat 32 - 8400 OOSTENDE
Telefoon		059-70.67.68
e-mail		info@saso.be
website/URL		www.saso.be
	Bestuur van de instelling	61821 - St-Andreas Basisonderwijs te OOSTENDE
Adres		Steensedijk 151 - 8400 OOSTENDE
	Scholengemeenschap	120741 - ZEEBRIES te OOSTENDE
Adres		Prof. Mac Leodstraat 11 - 8400 OOSTENDE
	CLB	115089 - Vrij CLB Oostende - Gistel te OOSTENDE
Adres		Frère-Orbanstraat 145 - 8400 OOSTENDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	4/6/2012, 5/6/2012, 7/6/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/06/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/06/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Jan Loosveld
	Teamleden	Geert Alleman
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 In de kleuterafdeling: Nederlands	7
3.2 In de kleuterafdeling: wereldoriëntatie	7
3.3 In het lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 In het lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Professionalisering	13
4.2 Begeleiding	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	16
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool Sint-Andreasinstituut ligt aan de rand van het centrum van Oostende. De school is volop met renovatiewerken bezig of start die op om de verouderde lokalen te laten voldoen aan de hedendaagse comfort- en veiligheidsvoorschriften. Het personeelbestand, vooral in de kleuterafdeling, kent veel wissels. Toch weten de meer ervaren leerkrachten de open sfeer en dialoog, met oog voor kwaliteit, te bewaren. De school slaagt er in om kwaliteitsvol onderwijs te bieden voor alle leerlingen en dit dankzij onder andere de grote aandacht voor zorg en een goede communicatie met de leerlingen en hun ouders.

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden stonden de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de focus.

In de kleuterafdeling voldoet het onderwijs voor beide leergebieden. De planning van de thema's wordt systematisch uitgewerkt vanuit het net-eigen referentiekader en voor wereldoriëntatie ook vanuit het leerplan. Voor de uitvoering van hun opdracht beschikken de leerkrachten over waardevolle materialen. Een mooi voorbeeld daarvan zijn de verteltassen en de spellendozen. Kleuters krijgen volop kansen tot actief ontwikkelen. En als een kleuter opvalt omwille van een ontwikkelingsvoorsprong of achterstand, dan is er de zorgwerking die de problemen bespreekbaar maakt en een aanpak uitwerkt. Deze zorgzame omgang met kleuters kan nog versterkt worden, mochten leerkrachten taalactivering systematisch opnemen in de themaplanning. Ook kunnen zij meer afspraken maken om observaties beter af te stemmen op de nagestreefde doelen. De huidige evaluatiegegevens worden ook niet aangewend om het onderwijsaanbod doelgericht bij te sturen.

In de lagere afdeling voldoet het onderwijs eveneens voor de beide leergebieden. De nieuwe leermethodes zorgen voor evenwicht en volledigheid van het aanbod. De leerkrachten hebben via nascholing kennis gemaakt met de vernieuwde leerplannen.

De doelen van de domeinen spreken en luisteren krijgen in de meeste klassen extra kansen in samenhang met andere leergebieden. De technische leesvaardigheden worden, vooral tot het vierde leerjaar doelgericht en systematisch bevorderd. Eventuele schooleigen thema's voor wereldoriëntatie worden zinvol ingepast in relatie met het leerplan. De ontwikkeling van de sociale vaardigheden is sterk geïntegreerd in het aanbod, o.a. tijdens leesbevorderende activiteiten. De nieuwe ICT-media worden meer en meer gebruikt.

Het implementatieproces voor Nederlands en wereldoriëntatie vraagt echter naar verdere opvolging. Voor Nederlands kan meer aandacht gaan naar de nieuwe leerplandoelen onder andere over de interculturele gerichtheid van het taalonderwijs. Voor wereldoriëntatie kunnen de referentiekaders voor tijd en ruimte beter gebruikt worden. Dit vraagt nieuwe afspraken in het schoolwerkplan. Het is nu niet duidelijk wie dit zal opvolgen.

Een opvallend sterk punt op deze school is de betrokkenheid van de leerlingen in de evaluatiepraktijk. Leerkrachten bespreken de vorderingen met de leerlingen en nodigen hen uit om te reflecteren over hun eigen leren. Op het individueel rapport zien de ouders hoe hun kinderen over hun eigen prestaties denken. Dit maakt deel uit van de gehele aandacht op school voor welbevinden, betrokkenheid en het behalen van goede leerresultaten.

Voor leerlingen die dreigen uit te vallen is er een zorgzame leerbegeleiding. De zorgvisie wordt door heel het team uitgedragen. Onder de goede leiding van de zorgcoördinator voeren zowel titularissen als zorg- en GOK-medewerkers de geplande acties uit.

Wat betreft de **kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen** stonden deskundigheidsbevordering en afstemming tussen de school en CLB en/of andere partners in de focus.

De directeur waakt er over dat de **nascholingen** gericht zijn op de prioriteiten van de school. Alle leerkrachten volgen zowel teamgerichte als individuele nascholingen. De aanpak om ICT-vaardigheden bij te scholen is kwaliteitsvol. Het is nog geen cultuur op deze school om de effecten van gevolgde nascholingen in kaart te brengen.

De school werkt goed **samen** met het CLB en heeft met hen een uitgebreide en degelijke overeenkomst. De school neemt veel initiatieven om de ouders te betrekken bij het onderwijs aan hun kind. Om de drempel tussen de thuissituatie, de school en de buurt zo laag mogelijk te houden wordt de school ondersteund door de brugfiguur, een initiatief van de Stad Oostende. Het zal erop aankomen de vele goede acties in de samenwerking met het CLB, de brugfiguur, de ouders en de buurt te bestendigen.

Wat betreft **het algemeen beleid** valt het 'samen school maken' op. Het leiderschap en de besluitvorming gebeuren formeel en vaak ook informeel in overleg. De school investeert veel mensen en middelen in het zorgbeleid. Er ontstaat een nieuwe dynamiek in het ICT- en talenbeleid. De school kan in de toekomst meer aandacht schenken aan het verbreden van de interne kwaliteitszorg voor alle vormen van onderwijsbeleid.

De doorlichting van de Vrije Basisschool Sint-Andreasinstituut besluit dan ook met een **gunstig advies** voor het geheel van het onderwijs.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie
Lager onderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Onderwijs
Begeleiding
Afstemming tussen s/c/a en CLB en/of andere partners

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 In de kleuterafdeling: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling levert de nodige inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands bij zoveel mogelijk kleuters na te streven. Het talige aanbod wordt doelgericht bewaakt. In de themaplanning is systematisch aandacht voor taalontwikkeling. De betrokkenheid van de ouders bij taalstimulerende initiatieven is hoog.

3.2 In de kleuterafdeling: wereldoriëntatie

Voldoet

In de kleuterafdeling worden de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in samenhang met andere leergebieden via de thematische werking in voldoende mate nagestreefd. In de planningsdocumenten is aandacht voor het bewaken van de leerplandoelen voor dit leergebied.

Vaststellingen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie in de kleuterafdeling

Curriculum	
Onderwijsaanbod Referentiekader	Bij de planning van de thema's en de voorbereiding van het leeraanbod gebruiken de leerkrachten consequent het net-eigen referentiekader. Zij selecteren twee dominante ontwikkelingsdomeinen per thema. Positieve ingesteldheid maakt daar altijd deel van uit.
Planning	- Het team beschikt over een schooleigen systematiek om thema's te plannen. Het systeem sluit nauw aan bij de methodiek van het net-eigen referentiekader. Het activiteitenaanbod is geordend volgens de vier ervaringsituaties en gekoppeld aan relevante ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen, vooral voor wereldoriëntatie en muzische vorming. Ook de taalontwikkeling wordt consequent nagestreefd. - Zowel jaarlijks terugkomende thema's als occasionele thema's zijn zinvol uitgeschreven en permanent voor iedereen beschikbaar op het digitale platform. - In de themapanning is geen streefwoordenschat opgenomen. Er zijn geen afspraken over de na te streven begrippen. - Sommige leerkrachten betrekken de kleuters in de planning van een thema.
Evenwichtig en volledig	- Zowel in de planning als in de uitvoering voorzien leerkrachten een evenwichtig aanbod voor alle domeinen binnen elk leergebied. - Voor Nederlands worden het onderwijsaanbod voor luisteren en spreken zowel door de titularissen als door de GOK-werking sterk ondersteund (verteltassen, spellendozen ...). De afspraken voor ontluikend lezen worden goed opgevolgd. Vanuit het stimuleren van de grove en de fijne motoriek gaat de nodige aandacht naar het ontwikkelen van de schrijfmotoriek. - Voor het verrijken van het aanbod voor wereldoriëntatie verwijzen de leerkrachten zowel naar doelen in verband met denkontwikkeling uit het net-eigen referentiekader als naar leerplandoelen. Ruime aandacht gaat naar natuur en techniek.
Samenhang	- In geringe mate is er aandacht voor het gevoelig maken van kleuters voor vreemde talen, een rijkdom die op school aanwezig is. - Leerkrachten zorgen voor een onderwijsaanbod met een relevante samenhang tussen de leergebieden Nederlands, wereldoriëntatie en muzische vorming. - De kleuters zijn gegroepeerd in gemengde leeftijdsgroepen. De gradatie die het leerplan voorziet, is niet merkbaar in de themapanning. Vanuit hun persoonlijke professionaliteit stemmen leerkrachten het onderwijsaanbod af op de niveauverschillen in hun heterogene groep. Er zijn weinig afspraken over het creëren van de nodige verticale samenhang binnen een thema.
Actief ontwikkelen	Alle leerkrachten hebben ruime aandacht voor het ontwikkelen van kleuters in een actief en constructief proces. Kinderen krijgen in diverse hoeken mogelijkheden tot exploreren, experimenteren en construeren. Takenborden, stappenplannen, schrijfdans, actief verkennen van technische processen zijn mooie voorbeelden van initiatieven die uitnodigen tot actief beleven.
Onderwijsorganisatie Klasmanagement	- De groepering van kleuters in gemengde leeftijdsgroepen versterkt hun taalontwikkeling en stimuleert de kleuters tot het realiseren van de nagestreefde ontwikkelingsdoelen. - De kleuters krijgen door deze klasorganisatie heel wat kansen om sociaal vaardiger te worden en door en met elkaar te ontwikkelen. - De zorgwerking voorziet ondersteuning van kleuters in de klas. Deze vorm van lesgeven zorgt voor een rustige klassfeer, een veilige omgeving en een zorgzame aandacht voor elke kleuter.

Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Infrastructuur</i>	Materieel beheer • In de kleuterafdeling zijn vele materialen beschikbaar die de taalvaardigheid en de verkenning van wereldoriënterende aspecten verhogen. De school beschikt over een ruim boekenaanbod, spellendozen en ontdekdozen. • Op een eenvoudige wijze krijgen leerkrachten zicht op beschikbare materialen en lezen ze de referenties naar de doelen. Kleuters beschikken over stappenplannen om hun technisch handelen te ontwikkelen. • Heel veel aandacht gaat naar het stimuleren van ouders en kinderen om het Nederlands beter te beheersen. Verteltassen bevatten zowel auditief, visueel als tactiel materiaal dat het taalgebruik stimuleert. In elke kleutergroep krijgen kleuters die tassen in het weekend mee naar huis. • In de kleuterafdeling is er aandacht voor het observeren van de levende natuur. In verschillende mate hebben leerkrachten aandacht voor het bezoeken van de werkelijkheid in de nabije omgeving. • In de leraarskamer is veel bronnenmateriaal voor het kleuteronderwijs. • Het thema is zichtbaar in vele hoeken en speelwerkplekken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig/representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i> <i>Externe communicatie</i>	Evaluatie • De leerkrachten bewaken het onderwijsaanbod door de nagestreefde ontwikkelingsaspecten op een overzichtslijst aan te kruisen. • Om de globale ontwikkeling van kleuters op te volgen evalueren de leerkrachten tweemaal per jaar alle kleuters via het screenen van het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties. Voor kleuters die uitvallen wordt een zorgtraject uitgezet. • Om de talige ontwikkeling van kleuters op te volgen hanteert de school diverse valide taaltesten. • Leerkrachten noteren regelmatig eigen observatiegegevens over hun kleuters. Er zijn geen afspraken waarover zij gericht kunnen observeren of hoe zij deze observaties kunnen structureren. Titularissen hebben vanuit hun eigen professionaliteit een intuïtief zicht op de ontwikkeling van de individuele kleuter. • De informatie van de globale screenings en van de taaltesten zijn bij de meesten opgenomen in het digitale kindvolgsysteem. • In de kleuterafdeling laat het huidige volgsysteem niet toe om na te gaan welke leerlingen de vooropgestelde leerdoelen al dan niet bereiken. Ook kunnen zij er niet uit afleiden in welke mate het onderwijsleerproces bij de leerling kan geoptimaliseerd worden. • Op basis van evaluaties sturen de leerkrachten het onderwijsaanbod niet doelgericht bij. • Via verschillende kanalen schenken de teamleden veel aandacht aan een veelvuldige en open communicatie met de ouders over de dagelijkse belevenissen van de kleuters.
Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Begeleiding • De globale screenings en de specifieke taaltesten zorgen voor een zekere beeldvorming over de ontwikkeling van kleuters. • Er zijn weinig diagnostische observaties om problemen bij kleuters diepgaander te analyseren. • In de kleuterafdeling is er een waardevolle zorgwerking. De zorg richt zich vooral op de taal- en denkontwikkeling van kleuters. De ondersteunende zorgtussenskomsten zijn geïntegreerd in de hoekwerking. • De brugfiguur helpt ouders zoeken naar externe ondersteuning voor hun kleuter als daar nood aan is.

Doeltreffendheid	Professionalisering Meer ervaren leerkrachten stellen hun waardevolle expertise beschikbaar aan dit sterk verjongde team. Dit zorgt voor een open en eerlijke teamgeest, een dynamische en meer gedragen visie op het leren van Nederlands en wereldoriëntatie.
Ontwikkeling	
Kwaliteitszorg	Algemeen De school gaat op een weinig systematische wijze na in welke mate de leerplandoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie bij elke kleuter bereikt werden of waar het onderwijsaanbod moet bijgestuurd te worden. Voor het bewaken en verbeteren van de eigen kwaliteit staat de kleuterafdeling aan het begin van een kwaliteitsbeleid.

3.3 In het lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling realiseert de eindtermen Nederlands met zoveel mogelijk leerlingen. De brede zorgbegeleiding richt zich op het realiseren van een zo groot mogelijke leerwinst voor Nederlands. De evaluatiegegevens wijzen op een degelijke onderwijskwaliteit. Gegevens uit het vervolgonderwijs wijzen op een goede oriëntering. De systematische reflectie over de leerresultaten door leerlingen, leerkrachten en ouders, leidt tot een hoge tevredenheid van alle participanten.

Vaststellingen

Onderwijsaanbod Referentiekader Evenwichtig en volledig Brede harmonische vorming Actief leren Onderwijsorganisatie Klasmanagement	Curriculum • De leerkrachten gebruiken bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod voor Nederlands consequent de recent ingevoerde onderwijsmethodes. Er is een methode Nederlands voor het eerste leerjaar en een andere voor de verdere leerjaren. Voor spelling wordt een aparte methode ingeschakeld. • Voor schrijftechniek wordt geen methode gebruikt. Leerkrachtafhankelijk functioneren er verschillende systemen. • De domeinen spreken en luisteren krijgen niet in alle klassen de doelgerichte systematische aandacht zoals die in het methodische aanbod is voorzien. • Zowel voor correct als creatief schrijven krijgen leerlingen volop leerkansen. • Leerlingen worden gestimuleerd om te lezen met en voor elkaar (o.a. tutorlezen). • Het Nederlands als instructietaal krijgt de nodige aandacht in andere leergebieden. In de GOK- en zorgwerking zijn er initiatieven in verband met de wiskundetaal. Luisteren en spreken krijgen volop kansen in horizontale samenhang met andere leergebieden en door het gebruik van werkvormen die mondelinge interactie tussen leerlingen stimuleren. • De leerlingen krijgen ruime kansen voor het leren als een actief en constructief proces, onder andere door het goed gebruik van leerstrategieën. • Voor het leesonderwijs worden leerlingen van het eerste tot het vierde leerjaar volgens hun leesniveau geregeld gegroepeerd in leesgroepen. Vanaf het vijfde leerjaar is er forum- en tutorlezen. • Leerlingen die nog niet het gewenste leesniveau behalen, worden na het vierde leerjaar niet met dezelfde intensiteit verder opgevolgd. Het is leerkrachtafhankelijk in welke mate en hoe dit gebeurt. • De school sluit voor het stimuleren van het creatief schrijven aan bij externe initiatieven zoals gedichtendag. De school stimuleert het lezen met een breed aanbod in de klasbibliotheken en het uitnodigen van jeugdauteurs op school. Ook is er geregeld contact met de gemeentelijke bibliotheek. Tijdens de Boekenweek zijn er extra initiatieven voor leesbevordering. • Leerkrachten hebben veel aandacht voor een positieve sfeer en een goed klasklimaat. Leerlingen worden aangemoedigd en systematisch opgevolgd om zich te durven en kunnen uitdrukken tegenover de leerkracht en hun klasgenoten. • Er is een goed evenwicht tussen het luister- en het actief onderwijs.
Uitrusting Leermiddelen	Materieel beheer • De school beschikt in alle klassen over de ondersteunende middelen van de methode Nederlands. Leerkrachten maken goed gebruik van de posters om de leerstrategieën te visualiseren en om doelen voor leren leren te realiseren. • De ICT-infrastructuur op school, de schoolwebsite en de ICT-ondersteuning vanuit de methode ondersteunen het bereiken van de eindtermen Nederlands. • Zowat in alle klassen is een klasbibliotheek. In verschillende klassen mag gewied worden in het deels verouderde aanbod. De woordenboeken worden functioneel gebruikt.

Evaluatiepraktijk Evenwichtig Leerlingvolgsysteem Rapporteringspraktijk Gericht op bijsturing	Evaluatie • Alle domeinen van Nederlands worden op een evenwichtige wijze geëvalueerd. Voor de afstemming van de evaluaties op de eindtermen en de leerplandoelen vertrouwen de leerkrachten vooral op de toetsen van de methodes. • Voor technisch lezen geeft een genormeerde test een betrouwbaar beeld over het bereikte leesniveau. • Voor spreken en luisteren beschikken sommige leerkrachten over een lijst met criteria waarmee zij evaluaties kunnen afnemen. • De evaluatiegegevens van de methodetoetsen en de resultaten van genormeerde testen worden in het digitale leerlingvolgsysteem genoteerd. • De rapportering voor Nederlands richt zich zowel op kennis, vaardigheden, attitudes. In het rapport 'vaardigheden' is de link met de leergebiedoverschrijdende doelen onduidelijk. • Essentiële doelen of onderwerpen zijn in zinnen uitgeschreven. Naast een behaald cijfer wordt ook een gewenst cijfer vermeld. Leerkrachten bespreken de behaalde resultaten individueel met elke leerling. Op het rapport markeren en noteren de leerling, zijn/haar ouders en de leerkracht een appreciatie. Deze manier van evalueren weten de leerlingen en de ouders sterk te appreciëren. • Op basis van evaluaties wordt vooral het zorgaanbod doelgericht bijgesteld.
Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	Begeleiding • De lagere afdeling beschikt over zorgstructuren, afspraken en procedures om een betrouwbaar beeld te krijgen over de talige ontwikkeling van de leerlingen. • Het digitale leerlingvolgsysteem laat toe dat een eventuele zorgvraag kan geformuleerd worden en voor iedereen beschikbaar is. • De lagere afdeling heeft vanuit de GOK-werking expertise opgebouwd om preventief en remediërend onderwijs aan te bieden. • Leerkrachten zorgen voor een doelgerichte differentiatie en remediëring voor Nederlands. De meeste leerkrachten maken daarvoor goed gebruik van het materiaal uit de methodes. Afspraken op schoolniveau over het gebruik ervan zijn er nog niet. • Alle leerkrachten kunnen voor hun groep of per graad een beroep doen op zorgondersteuning voor Nederlands. De zorg kan zowel in de klas als erbuiten gebeuren, voor zwakke of sterke leerlingen. • Afspraken, ook over eventuele STICORDI-maatregelen, worden tijdens het multidisciplinaire overleg (mdo) vastgelegd. • Voor anderstalige nieuwkomers wordt een specifiek traject opgezet of wordt externe hulp ingeschakeld. • Voor leerlingen met specifieke zorgnoden of in het kader van inclusieve zorg schakelt de school externe begeleiding in (GON).
Doelgerichtheid	Professionalisering • De school heeft initiatieven genomen om de nieuwe leerplannen Nederlands te introduceren en de leerkrachten daarin te professionaliseren. • Er is weinig aandacht voor de nieuwe leerplandoelen over interculturele gerichtheid van het taalonderwijs.
Kwaliteitszorg	Algemeen • Het leergebied Nederlands maakt geen deel uit van een globaal talenbeleid op school. • De school maakt geen analyse van de taalbehoeften, ook niet naar aanleiding van de sterk gewijzigde instroom van leerlingen. • Er is geen ondersteunend netwerk dat de verdere implementatie van de nieuwe leerplandoelen voor Nederlands en het correct hanteren van de nieuwe taalmethodes opvolgt.

3.4 In het lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt voor wereldoriëntatie de eindtermen in voldoende mate. De planningsdocumenten en het leerlingenwerk wijzen op een doelgericht aanbod. Alle domeinen komen evenwichtig aan bod. Er is een goed evenwicht en aandacht voor een brede samenhang met andere leergebieden. Er is veel aandacht voor een degelijke integratie van de leergebiedoverschrijdende doelen voor leren leren, sociale vaardigheden en ICT. De systematische reflectie over de leerresultaten door leerlingen, leerkrachten en ouders, leidt tot een hoge tevredenheid van alle participanten.

Vaststellingen

Curriculum	
Onderwijsaanbod Referentiekader Samenhang	- Voor de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie zijn recent onderwijsmethodes ingevoerd. De eerste graad heeft een andere methode dan de andere graden. Sommige klassen gebruiken voor verkeersopvoeding een ander lessenpakket. - De school heeft nog niet nagegaan in welke mate dit voor een breuk in de samenhang kan zorgen. Zij gaan ervan uit dat de leerplandoelen, die per graad zijn opgesteld, na elke graad ook afgewerkt zijn. In de praktijk overleggen sommige leerkrachten hierover informeel en sturen bij waar nodig, o.a. over de graduele opbouw van de tijd- en ruimteaders. - Niet in alle klassen worden de referentiekaders voor tijd en ruimte efficiënt gebruikt en/of op de leefwereld van de leerlingen afgestemd. Deze referentiekaders worden ook zelden gebruikt om er de eigen tijd (actualiteit) op te situeren. - Leerkrachtafhankelijk is er aandacht voor een horizontale samenhang met muzische vorming.
Planning	- Leerkrachten volgen vrij strikt de planning van de methode. Waar nodig wijzigen ze het aanbod in functie van het dicht bij de eigen werkelijkheid brengen van het onderwijs. Dit gebeurt vooral voor doelen van het domein ruimte. - Sommige leerkrachten verrijken het methodische aanbod met waardevolle eigen thema's. Zij kunnen aantonen hoe zij hun thema's inpassen in het realiseren van de leerplandoelen. Sommigen hanteren hiervoor de digitale doelenplanner bij de methode.
Brede harmonische vorming	Projecten op school ondersteunen mee de realisatie van doelen voor wereldoriëntatie, onder andere voor milieuopvoeding, verkeer en gezondheidsbeleid.
Actief leren	- Leerlingen kunnen actief belevend leren, onder andere door de vele kansen tot handelend leren tijdens doe-opdrachten en het werken in groepen. - Tijdens lessen techniek is actief leren sterk aan de orde.
Onderwijsorganisatie Onderwijstijd Klasmanagement	- In de lagere afdeling zijn voldoende lestijden voor wereldoriëntatie voorzien. Er gaat evenveel onderwijstijd naar dit leergebied als naar Nederlands en wiskunde. - Tijdens de lessen verloopt de groepering van leerlingen doordacht. Leerlingen leren bewust samenwerken om de doelen te realiseren.
Materieel beheer	
Uitrusting Leermiddelen	- Plattelandsklassen en een beperkt aantal eendaagse extra-muros activiteiten versterken de werkelijkheidsgerichtheid van het onderwijs. - Het gebruik van informatiebronnen krijgt heel wat aandacht. ICT-middelen en de schoolwebsite ondersteunen de leeromgeving en de kansen tot zelfstandig oefenen. Niet in alle klassen waar dit nodig is, zijn staatkundige kaarten.

Evaluatiepraktijk Evenwichtig	Evaluatie • In de lagere afdeling worden vooral de methodetoetsen gehanteerd om de vorderingen voor dit leergebied te evalueren. De aandacht gaat zowel naar kennis, vaardigheden als attitudes. • Recente deelname aan externe testen, zoals de toetsen van de koepelvereniging en de parallelle proeven wereldoriëntatie natuur en maatschappij van de Vlaamse Gemeenschap, leiden er toe dat het team meer aandacht besteedt aan het effect van het aangeboden onderwijs. • Deze aandacht voor resultaatsgericht onderwijs is nog geen cultuur op school. In geringe mate worden evaluatiegegevens op het einde van een leerperiode of schooljaar op schoolniveau in kaart gebracht. Het onderwijsaanbod wordt eerder zelden bijgestuurd op basis van evaluaties. • Op het rapport wordt met een globaal cijfer over de kenniselementen van wereldoriëntatie gecommuniceerd. Dit cijfer, samen met de toets zelf, wordt met elke leerling afzonderlijk besproken. Deze manier van werken verhoogt de betrokkenheid en het welbevinden van de leerlingen. • In het rapport over de vaardigheden is de relatie met de leergebiedoverschrijdende eindtermen zoek. Zo wordt er niet gerapporteerd over ICT-vaardigheden.
Leerlingvolgsysteem	
Gericht op bijsturing	
Leerbegeleiding Beeldvorming	Begeleiding • De resultaten voor wereldoriëntatie worden mee opgenomen in het globale beeld dat de school bewaart over de leerprestaties van leerlingen. • Er zijn geen afspraken in de lagere afdeling voor eventuele remediëring of differentiatie voor leerlingen met zorgbehoeften naar aanleiding van lessen wereldoriëntatie. Voor sommige leerlingen voorzien leerkrachten extra taken en opdrachten die doelen in verband met wereldoriëntatie willen realiseren. • Het hoeken- en contractwerk bevat in sommige klassen ook opdrachten voor wereldoriëntatie. • De lagere afdeling schenkt systematisch en doelgericht aandacht aan het realiseren van de sociale vaardigheden, ook tijdens de lessen wereldoriëntatie.
Zorg	
Sociale vaardigheden	
Nascholing	Professionalisering • De school heeft initiatieven genomen om de nieuwe leerplannen wereldoriëntatie te implementeren en de leerkrachten te professionaliseren. Individuele en teamgerichte nascholingen over dit leergebied maakten de voorbije jaren deel uit van de schoolprioriteiten. • De multiculturele leefwereld van de leerlingen wordt in geringe mate aangewend om wereldoriëntatie te verrijken. Hierover zijn geen afspraken. • De aanwezige expertise binnen het team wordt op schoolniveau weinig gebruikt om de implementatie van het vernieuwde leerplan op te volgen.
Interne expertise	

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

- De school heeft een duidelijk nascholingsplan. De directeur bewaakt de uitvoering ervan en zorgt ervoor dat zowel teamgerichte als individuele nascholingen kunnen doorgaan. De schoolprioriteiten staan voorop om **gerichte keuzes** te maken. De

voorbij jaren ging veel aandacht naar nascholingen rond preventie, remediëring, sociale vaardigheden, wereldoriëntatie en muzische vorming. Recent gaat ook aandacht naar de implementatie van de nieuwe leerplandoelen Nederlands-taalbeschouwing en interculturele gerichtheid.

- Nascholingen inzake ICT gebeuren op basis van een beginsituatieonderzoek. De opvolging door de ICT-coördinator gebeurt op een kwaliteitsvolle wijze. De school maakt inzake ICT-ontwikkeling een inhaalbeweging door. De nieuw aangekondigde infrastructuur biedt mooie perspectieven voor de nabije toekomst.
- De **ondersteuning** door het CLB en de brugfiguur versterken de professionaliteit van het team in de omgang met anderstalige leerlingen of leerlingen met een zorgvraag. In de kleuterafdeling ontstaan nieuwe inzichten en initiatieven inzake taalstimulering.
- Het is niet duidelijk op welke wijze het team in **de toekomst** de implementatie van de verworven inzichten zal opvolgen. De school beschikt niet over een kwaliteitszorgsysteem om dit te bewaken. De effecten van de gevolgde nascholingen worden formeel niet in kaart gebracht of geëvalueerd.
- De school wil zicht krijgen op de ontwikkelingen inzake talenbeleid en wat dit voor de school kan betekenen. Teamleden gaan op collegiale visitatie in een school in de buurt die heel wat expertise opbouwde rond dit item. De school zal volgend schooljaar over een gekwalificeerde talenbeleidscoördinator beschikken.

4.2 Begeleiding

4.2.1 *Afstemming tussen school en CLB of andere partners*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school neemt verschillende initiatieven om leerlingen **doelgericht** te ondersteunen in hun totale persoonlijkheidsontwikkeling. Het welbevinden van de leerlingen staat hierbij voorop.
- De school werkt daarvoor samen met verschillende partners. Het **CLB** ondersteunt in belangrijke mate de leerbegeleiding van de leerlingen. In het beheersplan zijn de doelstellingen van de samenwerking met het CLB duidelijk en ruim omschreven. Bijzondere aandacht gaat naar zowel het verhelderen van de zorgvraag als naar het verhogen van de kennis en kunde i.v.m. diagnostiek en begeleiding van problematieken. Medewerkers van het CLB zijn bereikbaar en ondersteunen het verhogen van de doeltreffendheid van de handelingsplanning voor leerlingen waarvoor stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen (STICORDI) noodzakelijk zijn om hun leerproces te optimaliseren. Zij richten de aandacht van de teamleden en ouders op het haalbare en op het optimaliseren van de leerbegeleiding. Ook de loopbaanbegeleiding en de studiekeuze op het einde van de lagere school worden doelgericht opgevolgd.
- Kinderen met een speciale zorgvraag kunnen in de eigen school blijven dankzij een samenwerking met scholen van het buitengewoon onderwijs in het kader van het **project geïntegreerd onderwijs** (GON).
- In het **GOK-actieplan** maakt de school werk van het verhogen van de ouderbetrokkenheid. Vooral in de kleuterafdeling zijn er rijke acties. De acties inzake kleuterparticipatie verlopen in samenwerking met het lokaal overlegplatform (LOP) en de brugfiguur.

- De school heeft aandacht voor een open, eerlijke, begripvolle en betrokken samenwerking met de **ouders**. Geregelde tevredenheidsonderzoeken worden ernstig genomen en leiden tot acties waardoor de ouders een beter zicht krijgen op de leervorderingen van hun kinderen. De school neemt talrijke initiatieven om alle ouders te bereiken en hen te betrekken in het leerproces van hun kinderen. Zo is er een 'kennismakingsdag' voor nieuwe leerlingen. Tijdens het multidisciplinaire zorgoverleg worden de ouders betrokken om specifieke doelen voor de leerling af te spreken (STICORDI). Tijdens de rapportbesprekingen worden leerresultaten samen besproken.
- De ondersteunende rol van de '**brugfiguur**', een tijdelijk project in samenwerking met de Stad Oostende, is bijzonder waardevol. Drie dagen per week is de brugfiguur op school aanwezig. Zij zorgt ervoor dat de drempels in de contacten tussen school, ouders en dienstencentra in de buurt verlagen. De brugfiguur stimuleert acties die de ontwikkeling van de leerlingen bevorderen (o.a. leesbevordering, huiswerkklas). Zij ondersteunt ouders en heeft aandacht voor sociale en communicatieve begeleiding of treedt op als vertrouwenspersoon. Waardevol zijn bijvoorbeeld de acties op het vlak van Nederlands en communicatie (picto-brieven, kalender voor kleuters, tolken ...), acties rond de aanwezigheid van leerlingen op school, de hulp bij school- en studietoelagen of het mee zoeken naar een zinvolle vrijetijdsbesteding tijdens de vakanties (zomerklas).
- De samenwerking en de communicatie met verschillende **buurtcentra** verlopen vlot. Expertise wordt gedeeld en benut. Naast de meerwaarde voor de leerlingen groeit de professionaliteit van elke partner door deze kwaliteitsvolle samenwerking.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directeur ziet het als zijn belangrijkste opdracht om via het welbevinden van leerkrachten en leerlingen te komen tot kwaliteitsvol onderwijs. Op een rustige, zekere en democratische wijze geeft hij richting aan het schoolbeleid en dit tot tevredenheid van de teamleden.
- De zorgcoördinator geeft mee gestalte aan het **interne leiderschap**. Het zorgbeleid is een sterk punt van de school. Samen met de directie en het zorgteam ontstaat een ondersteunend zorgnetwerk en profileert de school zich als een zorgzame school. Deze visie is breed gedragen door het team.
- De directie heeft veel aandacht voor wijzigingen in de samenstelling van het personeelsbestand. In de kleuterafdeling zorgt de collegiale sfeer en de expertise van oudere leerkrachten ervoor dat de visie op goed kleuteronderwijs gelijkgericht blijft en verder kan ontwikkelen. In de lagere afdeling zorgde de beslissing om te kiezen voor nieuwe methodes voor Nederlands en wereldoriëntatie voor de nodige zekerheid en samenhang in het aanbod en de uitvoering.
- Veel aandacht gaat ook naar een duidelijke **visie** en een kwaliteitsvolle benadering van het algemeen beleid op school.
- De school is zoekende naar een meer kwaliteitsvolle benadering van niet-Nederlandstalige leerlingen, een betere aanpak van de meerbegaafde leerlingen en de implementatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.
- Recent startte de school diverse waardevolle initiatieven die erop wijzen dat ze meer vertrekt vanuit haar **eigen sterktes**. Evaluatieverslagen over de eigen sterktes en zwaktes geven aan dat ervaringen in het team bespreekbaar zijn en leiden tot goede beslissingen. Een mooi voorbeeld hiervan is de wijze waarop de school het debat voert rond de invulling van de nieuwe SES-lestijden.
- Op school zijn nu geen werkgroepen meer actief die het onderwijsbeleid verder opvolgen. Het ontbreekt aan een ondersteunend **onderwijskundig netwerk** om de implementatie van onderwijskundige vernieuwingen formeel op te volgen. Eerdere

vernieuwingstrajecten zoals voor Nederlands, wereldoriëntatie en muzische vorming dreigen zo stil te vallen. De directie staat er voor deze vorm van bewaking van de onderwijskwaliteit alleen voor. In het verleden waren er werkgroepen rond evaluatiepraktijk en speelplaatsvernieuwing die kwaliteitsvol werk afleverden. De nieuwe wijze van rapporteren is hiervan een voorbeeld van goede praktijk.

- Op school leeft een nieuwe dynamiek om via een gericht ICT-beleid meer aandacht te schenken aan deze leergebiedoverschrijdende doelen. Leerkrachten vinden ondersteuning bij de ICT-coördinator. De schoolwebsite laat toe dat de onderwijsdoelen voor dit leergebied zinvol toegepast worden. De realisatie van de ICT-doelen wordt niet geëvalueerd.
- Voor het voeren van een **talenbeleid** staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject wat betreft de beleidsvoering. De school heeft nog geen doelstellingen met betrekking tot het talenbeleid vooropgesteld. Wel zijn er in de uitvoering, vooral vanuit de GOK- en zorgwerking en de brugleerkracht, waardevolle initiatieven voor een nog betere afstemming van het taalvaardigheidsonderwijs op de noden van alle leerlingen. De school heeft aandacht voor Nederlands als instructietaal, verzorgt de talige aspecten van de communicatie met de ouders en professionaliseert de leerkrachten met betrekking tot de herziene eindtermen voor Frans en Nederlands.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

In de kleuterafdeling

- de doelgerichte planning van het onderwijsaanbod voor Nederlands en wereldoriëntatie
- het creëren van kansen tot actief ontwikkelen
- de waardevolle uitwerking van ontwikkelingsmaterialen
- de zorgzame omgang met de kleuters

In de lagere afdeling

- het evenwicht en de volledigheid van het aanbod voor wereldoriëntatie
- de vele spreekkansen in verschillende leergebieden
- de aandacht voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden
- het betrekken van de leerlingen in de evaluatiepraktijk
- de zorgzame leerbegeleiding

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de goede samenwerking met het CLB
- de vele initiatieven om de ouders te betrekken bij het onderwijs van hun kind
- de sterke ondersteuning door de brugfiguur
- de gerichtheid van de nascholingen op de prioriteiten van de school

Wat betreft het algemeen beleid:

- het participatieve leiderschap van de directeur
- het sterke zorgbeleid
- de nieuwe dynamiek van het ICT-beleid
- de vele acties ter bevordering van het Nederlands

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

In de kleuterafdeling

- taalactivering systematisch opnemen in de planning van de activiteiten
- afspraken maken om observaties van kleuters af te stemmen op de nagestreefde doelen
- op basis van evaluatiegegevens het onderwijsaanbod doelgericht bijsturen

In de lagere afdeling

- het implementatieproces voor Nederlands en wereldoriëntatie verder opvolgen
- aandacht schenken aan de nieuwe leerplandoelen over de interculturele gerichtheid van het taalonderwijs
- de domeinen spreken en luisteren doelgericht en systematisch aandacht geven in alle klassen
- het verbeteren van de leesvaardigheden ook in de derde graad systematisch opvolgen en zo nodig initiatieven nemen
- referentiekaders voor tijd en ruimte beter gebruiken

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- bestendigen van de vele goede acties in de samenwerking met het CLB, de brugfiguur, de ouders en de buurt
- de effecten van gevolgde nascholingen in kaart brengen en waar nodig het nascholingsplan bijsturen

Wat betreft het algemeen beleid:

- uitvoering geven aan de beslissingen over talenbeleid
- de aandacht voor de interne kwaliteitszorg verbreden naar alle vormen van onderwijsbeleid, breder dan zorgbeleid

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Jan Loosveld

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: